

He aha kua tūpono nō te tīnitanga o te ture?

Ko tētahi o nga mea i matakau ai te iwi whānui, kei whiua nga mātua e te ture mō te pā māmā noa nei ki ā rātou tamariki (pēnei i te papakitanga iti noa iho nei). Kāhore te iwi i hiahia kia pēnei te āhua. Ki te whiua te whānau mō te pēnei noa iho he kārangirangi te hua, horekau he patanga, he oranga ake ki te whānau.

E ai ki nga tiroirohanga a nga pirihihi ana ki te ture nei kua tata kore anō he tono kia whiua wai rānei e te ture mō nga pātanga iti noa nei; ko nga patunga āhua taimaha anake nga mea e hāmenetia ana.

Ka nui anō nga mātua e hiahia ana ki te ako i nga kaupapa whakahau tamariki i runga anō i te aroha hei poi poi i a rātou kia kaingākau ai ki te whakahaere pai i a rātou anō. Ko tēnei kaupapa te Whakatōtika i runga anō i te Aroha he mea puta ake i te rangahau e kōrero ana ki a tātou mō nga mea e hiahia ana e te tamariki kia puāwai ai rātou hei tāngata ora, hūmārie hoki. E kōrero ana hoki ēnei momo rangahau mō nga āhuatanga e ako ai tēnei mea te tamariki ki te whakahaere i a rātou i runga anō i te pai ā he aha hoki nga rākau, nga āhuatanga, nga tikanga tino whai hua mā nga mātua hei whakatupu tamariki (tirohia te Whakatōtika i runga anō i te Aroha).

Te Whakatōtika i runga anō i te Aroha – ko hea au whiwhi ai i te roanga ake o nga kōrero mō te kaupapa nei?

Ko Te Whakatōtika i runga anō i te Aroha (E karangatia ana hoki ko Te Whakatupu Tamariki i runga anō i te Aroha) he kaupapa tautoko i te honotanga aroha, manaaki, whakamarumaru hoki ki waenga i nga mātua me nga tamariki. I runga i tēnei kaupapa me āta tohutohu nga mātua i nga tamariki, me whakaako hoki i a rātou ki te āta whai whakaaro, me te whakanui i te pai. I raro i tēnei kaupapa e rāhuitia ana nga mahi poke hei whakautu i nga mahi a te tamaiti pēnei i te tukituki, te patu, te pararē me te whakahē.

Kaua rawa e pōhēhē ko te tikanga o te Whakatōtika i runga anō i te Aroha ko tōna tikanga mā nga tamariki e hanga tikanga mā rātou ake. Ko nga rāhuitanga, nga ture me nga hua o ā rātou ake mahi kei roto katoa ēnei āhuatanga i taua kaupapa e meingahia nei ko te Whakatōtika i runga anō i te Aroha.

Ka taea e tō nāhi o te Rōpū Plunket, Kaiako Tamariki Nohinohi, rōpu tautoko whānau rānei te mea atu ki a koe kei hea atu anō nga kōrero me nga tautoko mō tēnei kaupapa te Whakatōtika i runga anō i te Aroha.

Ko ēnei anō hoki ētahi atu kete kōrero mō te Whakatōtika i runga anō i te Aroha:

Barnardos Parent Helpline - 0800 472 7368

PlunketLine - 0800 933 922

Parents Centre

www.parentscentre.org.nz/parenting/discipline/ascp

SKIP (pamphlets) www.familyservices.govt.nz/skip

Te Ture Whakatōtika Tamariki

He aha tōna tikanga mō tōu whānau?

E whakamārama ana tēnei pukapuka:

- he aha i tīnīhia ai te ture tawhito (tekiona 59 o te Pire Takahi-i-te-ture)
- he aha e pai ai i tīnīhia te ture
- he aha te tikanga o te ture inaeanei
- Pire Whakahōunga Takahi-i-te-Ture 2007 (Tekiona 59 whakakapi) ā
- he aha kua tūpono nō te tīnīhanga o te ture.

E whakamārama ana hoki te pukapuka nei i te kaupapa “Whakatōtika i runga anō i te Aroha.”

He aha i tīnīhia ai te ture i te tau 2007?

Ko te ture ture tawhito (Tekiona 59 o te Pire Takahi-i-te-Ture) he āraitanga ture (arā ka taea e te tangata te kaupare i te ture). Ko te tikanga o tēnei, mena ka hāmenetia te pakeke mō te patu i te tamaiti, ka āhei ia te mea atu ki te kooti he take tōna i patu ai ia i te tamaiti rā, nōna i te whakatikatika i taua tamaiti.

He ture āhua ao kōhatu tēnei. Ko ōna pūtake nō taua wā e tika ai ki tō te ture titiro kia patua te wahine e te tāne, te kaimahi rānei e tana rangatira mō te kore whakarongo.

I tīnīhia te ture nā te mea he maha nga tāngata o Aotearoa, hāunga hoki nga kai-tōrangapū, i kite mārama he pai ake mō ā tātou tamariki mehemea ka whakakorea te tekiona 59 o te Pire Takahi-i-te-Ture (tirohia He aha e pai ai i tīnīhia te ture?)

He aha e pai ai i tīnīhia te ture?

Ko tātou katoa tēna e hiahia ana kia tupu tōtika ai ā tātou tamariki, kia puta ai rātou hei tāngata whai-tikanga, kia taea ai e rātou te te noho tahi me ā rātou hoa wāhine, hoa tāne, tamariki hoki i runga i te rangimārie me te harikoa.

Ko te papaki me te patu, ehara ēnei āhuatanga i te mea pai mō te tamariki. E kore e āta tau te wairua me te ngākau o te tamaiti e papakihia ana, e patua ana ā ka pōraruraru katoa te hono ki nga mātua. E kōrero mai ana nga rangahau ki a tātou ko nga tamariki e patua ana ka tupu te wairua whakatumatuma, riri hoki ki roto i a rātou.

Ko tēnei mea te wepu tamariki, i ētahi whānau, mea rawa ake kua eke ki te tino tūkino te āhua.

Ko te tekiona 59 o mua i mea ki nga mātua he āhua pai ana anō te te papaki me te tukutuki tamariki. Ehara tēnei i te kōrero e puta mai ana i nga mātauranga hōu e pā ana ki te whakatupu tamariki mō te āhua tino pai hei poipoi i te tamaiti. (tirohia te whakatōtika i runga anō i te Aroha)

He aha te tikanga o te ture mōku inaeanei?

Kua kore inaeanei taua waonga, taua ārai ture o mua – nō reira ki te hāmenetia te tangata kia tū ki te aroaro o te kōti e kore taua whakapae, i patua te tamaiti kia whakatikaina, e whai kaha i raro i te ture.

E taea tonutia ana e nga mātua te whakamahi i te kaha-a-tinana kia kaua ā rātou ake tamariki, he tamariki kē atu rānei e whara. E tukuna ana e te ture kia puritia nga tamariki kia whakanekehia-a-tinaniahā rānei, arā, e pai ana hoki kia puritia te tamariki kia kaua e oma ki te huarahi, kia kawea rānei ki ō rātou rūma, kia whakawehea rānei mena kei te whara tētahi i tētahi.

E whakamahara ana te ture i nga pirihihana mehemea he māmā noa iho te pākitanga atu o te ringa, kei a rātou te whakatau mena ka whiua te kaipapaki ki te ngau a te ture me kaua rānei.

Ka tirohia anō te ture i te tau 2009 kia āta whakaarohia ai mena e pai ana tana haere kāhore rānei. Ka tirohia hoki e pēhea ana te pā a te ture nei ki nga tamariki me nga whānau.

